

чинниками, які мають соціально-економічний та соціально-політичний характер.

Література

1. Беляк О. Особливості розвитку медіаосвіти в Україні. *Гірська школа українських Карпат*. 2013. № 8-9. С. 31-33.
2. Коропатник М. Медіаосвіта в Україні: історія і сьогодення. *Сіверянський літопис*. 2016. № 3. С. 159-174.
3. Созанська С., Каленич В. Сучасна українська медіаосвіта: проблеми та перспективи розвитку. *Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи*. 2013. № 3 (3). С. 38-40.

Книш С. В.
здобувач вищої освіти V курсу
Науковий керівник – Головіна О. В.
кандидат історичних наук, доцент
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

МОВА ПРАВА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ

Мовна освіта як галузь прикладної лінгвістики є невіддільним чинником формування кожної особистості, та насамперед зорієнтована на досягнення певного результату. Результатом є:

1. Здобуття мовленнєвої компетенції, як сукупності знань, вмінь, та навичок якими володіє кожна особа.
2. Становлення особистості як мовленнєвої одиниці в процесі здобуття мовленнєвої компетенції.
3. Удосконалення вже наявних вмінь та навичок в процесі підвищення мовленнєвої кваліфікації, шляхом додаткового навчання, фахових курсі, тощо.

Запорукою професійного та досконалого здобуття мовної освіти є вивчення мови права як її інтегральної складової. «Мова права – це складна, багаторівнева підсистема літературної мови зі своїми функціонально-стильовими різновидами та жанрами, з багатим запасом специфічних мовних засобів», стає цілком зрозуміло, чому «лінгвістична підготовка юриста» - це тривалий систематичний процес [3]. Мова права виступає функціональним різновидом літературної мови на ряду з іншими різновидами, з якими ми так чи інакше зіштовхуємося під час здобуття як то дошкільної, середньої та вищої освіти, є основним чинником утвердження, а також формування правової культури.

Мова яка є об'єктом вивчення такої науки як лінгвістика, невідривно пов'язана з культурологією, що вивчає різні види культур, і таким чином мова права тісно пов'язана з правовою культурою. О. Ф. Скакун відзначає, що «правова культура тісно пов'язана з загальною культурою народу, ґрунтується на її засадах, служить відображенням рівня її розвитку. Формування правової культури не є відокремленим процесом від розвитку інших видів культури – політичної, моральної, естетичної»[1]. Науковці відрізняють правову культуру суспільства та відповідно правову культуру особи. Правова культура суспільства визначає цінності які здобуті людством у галузі права, такими цінностями є: юридична освіта, правова наука, юридична техніка та ін. Але, з розвитком суспільних відносин, кожна спільнота виробляє свою власну модель правової культури. Це також зумовлено правовою системою кожної країни та її особливостями. Правова культура особи є похідним елементом від правової культури суспільства, вона демонструє рівень правової обізнаності кожної окремої особи, її об'єктивне відношення до права в цілому, до того ж характер прогресивно-правового розвитку особи.

Змістом правової культури особи є:

- 1) правосвідомість і правове мислення.
- 2) правомірна поведінка;
- 3) результати правомірної поведінки й правового мислення [2].

Тобто, на нашу думку правова культура не може існувати без суб'єктивної складової, а саме особи. Тобто правова культура починає свій процес становлення та формування у кожного індивіда, ще з її малолітнього віку, і протягом різних життєвих етапів продовжує формуватися та удосконалюватися.

Правова культура як цілісний елемент культури в цілому, не може існувати без мови права, як не може існувати будь-який нормативно правовий акт, юридичний документ, правозастосовний акт, тощо. Мова та мова права виступають певним базисом, рушійною силою, та причиною започаткування, утвердження та становлення правової культури в світі.

Отже, мова права невід'ємно пов'язана з правовою культурою особистості. З точки зору освітнього процесу, варто сприяти правильному утвердженню правової культури, шляхом безпосереднього вивчення мови права. Необхідно наприклад, вводити право як навчальну дисципліну ще з молодших класів, але таким чином, щоб це не заважало, а тільки сприяло підвищенню інтересу до навчання взагалі. Також це може бути створення певних гуртків, проведення різноманітних конкурсів, та освітніх програм обміну досвідом, на кшталт «Я маю право» та ін. Виконання творчих завдань сприятиме подоланню мовних бар'єрів, страхів публічного виступу, та поліпшенню суспільних взаємозв'язків. В якому вимірі сформується правова культура, залежить від оточуючих факторів, як то батьків, педагогічного складу, та однолітків. Саме тому доцільно дещо переглянути навчальний процес, та безпосередньо його фінансування. Оновлення літературної бази з перекладеними іноземними джерелами сприятиме розширенню юридичної

термінології, що на нашу думку не тільки вплине на правову культуру та мову права, але й на подолання прогалів у законодавстві. Крім того важливим є такий соціальний інститут як сім'я, атмосфера в якій повинна сприяти розвитку як то правової культури так і становлення особистості.

Література

1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун ; пер. з рос. Х.: Консум, 2009. 656 с.
2. Субботін В. М. Теорія держави і права : підручник / Субботін В. М., Філонов О. В., Тодоров І. Я. К.: Знання, 2005. 327 с.
3. Харченко І. І. Термінологічна компетентність як обов'язковий складник мовно-професійної культури майбутніх юристів / І. І. Харченко / Термінологічний вісник. 2013. Вип. 2(2). С. 176-180.

Кравчук П. С.
здобувач вищої освіти III курсу
Науковий керівник – Хаджи А. Ю.
старший викладач
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ

Актуальність даної теми полягає у тому, що мова і право дуже тісно пов'язані між собою, а завдання юрислінгвістики – зробити так, щоб у випадку їх взаємодії не виникало непорозуміння. Розвиток мовознавчих дисциплін, антропологічний поворот у гуманітарній галузі знання призводить до утворення нових наукових напрямів. Саме такою і є юридична лінгвістика. Потреба застосовувати методологічний інструментарій різних дисциплін, юриспруденції та мовознавства, продиктовані потребою здійснювати комплексне дослідження закону, влади в їх взаємозв'язку з мовою, культурою, соціумом. Актуальним є аналіз напрямків та перспектив розвитку юридичної лінгвістики. Проблемі становлення юридичної дисципліни як науки присвячено праці Ю. Ф. Прадіда, Л. М. Пелепейченко, І. Б. Штерн.

Ю. Ф. Прадід визначає наукову актуальність та новизну юрислінгвістики, яка спрямована на всебічне дослідження мови юридичної теорії і практики, зокрема законотворчості, ораторського мистецтва, правил оформлення юридичної документації на всіх рівнях. Це веде до необхідності вивчення юридичного аспекту в мові [3, с. 120-121].

Перші дослідження мови права в українській мові почалися ще у минулому столітті. Тоді вчені приділяли увагу дослідженню